

Terveys ja kuntoutus Kela[®]

Sairauteen liittyvät korvaukset ja päivärahat
sekä kuntoutus- ja vammaisetuudet

Lyhyesti ja selkeästi

Sisällys

Terveys ja kuntoutus	1
Kun sairastut	2
Kuka voi saada Kelan tukia?	2
Kela-kortti	3
Eurooppalainen sairaanhoitokortti	3
Lääkekorvaukset	4
Korvaukset yksityisestä sairaanhoidosta	5
Korvaukset yksityisestä hammashoidosta	6
Korvauksia matkoista	7
Sairauspäiväraha	8
Osasairauspäiväraha	9
Sairauspäiväraha, kuntoutus vai eläke?	10
Kun lapsi sairastuu	10
Työntantajan järjestämä työterveyshuolto	13
Tukea kuntoutukseen	12
Kuntoutusraha	13
Vammaisetuudet	14
Hakeminen ja maksaminen	15
Kela palvelee	16
Ilmoita muutoksista	16
Muutoksenhaku Kelan päätökseen	16
Yhteystietoja	17

Terveys ja kuntoutus

Tässä esitteessä kerrotaan, mitä rahallista tukea Kela antaa sairauden hoitoon ja kuntoutukseen. Lisäksi kerrotaan vammaisten etuuksista ja työterveyshuollosta.

Kela korvaa osittain esimerkiksi lääkärin määräämät lääkkeet. Korvausta saa myös kuluista, joita syntyy käynnistä mm. yksityisellä lääkärillä tai hammaslääkärillä. Lisäksi Kela tukee toimeentuloa sairastamisen aikana.

Kela järjestää myös kuntoutusta ja tukee toimeentuloa kuntoutuksen aikana. Lisäksi Kela maksaa korvausta työnantajille ja yrittäjille työterveyshuollon kustannuksiin.

Kela myöntää tukea vain hakemusten perusteella, joten kaikkia tukia on haettava Kelasta. Voit hakea tukia internetin kautta tai hakulomakkeilla.

www.kela.fi/asiointi

Kelan tukien perusteet on määritelty laissa. Tuen saamiseen vaikuttavat hakijoiden elämäntilanne ja tuen tarve, jotka voivat olla hyvin erilaisia. Siksi myös tukien määrä vaihtelee.

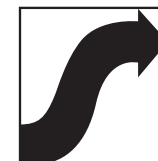
Tässä esitteessä kerrotaan pääasiat Kelan tuista sairaudenhoitoon ja kuntoutukseen vuonna 2013. Mukana ei siis ole kaikkia tukien yksityiskohtia.

Tukien tarkat määrät ja tulorajat ovat erillisessä liitteessä, jonka voit pyytää Kelan toimistosta tai tulostaa verkosta
 www.kela.fi/sairastaminen

Selkokieltä

Tämä esite on tehty yhteistyössä Selkokeskuksen kanssa. Selkokeskus on antanut esitteelle selkoesitteen tunnuksen.

Se on merkki siitä, että esite on helppo lukea.

SELKOESITE

Kun sairastut

Kun sairastut ja tarvitset lääkärin hoitoa, voit mennä kunnan terveyskeskukseen tai yksityiselle lääkärille.

Kela korvaa muun muassa osan seuraavista sairaudesta aiheutuvista kuluista:

- lääkkeit, jotka on määrätty sinulle reseptillä eli lääkemääräyksellä ja jotka kuuluvat korvattaviin lääkkeisiin
- yksityisen lääkärin ja hammaslääkärin palkkiot
- matkat sairaanhoitoon tai tutkimukseen.

Kela ei korvaa julkisen terveydenhuollon kustannuksia eli hoitoa terveyskeskuksessa ja sairaalassa.

Lisäksi Kela korvaa ansionmenetystä sairauden ajalta ja sairaan lapsen hoitamisen ajalta.

Jos olet työssä, voit käyttää myös työnantajan järjestämää työterveyshuoltoa.

Lisäksi vakuutusyhtiöt myyvät yksityisiä sairausvakuutuksia sairastumisen varalle.

Kuka voi saada Kelan tukia?

Jotta saat Kelan korvauksia, sinun pitää kuulua Suomen sosiaaliturvaan. Siihen kuuluvat tavallisesti kaikki, jotka asuvat Suomessa vakinaisesti. Myös jotkut Suomeen työhön tulleet kuuluvat Suomen sosiaaliturvaan. Jos olet epävarma, tarkista asia Kelasta.

 Lisätietoja sosiaaliturvaan kuulumisesta palvelunumerosta 020 692 203 ma-pe kello 8–18

Kela-kortti

Jos sinulla on Kela-kortti, saat sillä korvauksen lääkkeistä suoraan apteekkeissa ja hoitokuluista suoraan useilla yksityisillä lääkäriasemilla. Näin sinun ei tarvitse hakea korvausta erikseen.

Melkein kaikilla Suomessa asuvilla on Kela-kortti.

Kela antaa Kela-kortin kaikille, jotka kuuluvat Suomen sosiaaliturvaan. Kortti on maksuton, ja se postitetaan kotiin.

 Kela-kortin voi tilata palvelunumerosta 020 692 203 ma-pe kello 8–18

Eurooppalainen sairaanhoitokortti

Jos matkustat muissa Euroopan maissa, sinulla on hyvä olla mukana eurooppalainen sairaanhoitokortti. Voit tilata eurooppalaisen sairaanhoitokortin internetissä

 www.kela.fi/asiointi

 tai palvelunumerosta 020 692 203.

Kortti on maksuton, ja se postitetaan kotiin.

Jos sairastut äkillisesti, näytä korttia ja henkilötodistusta ulkomailla hoitopaikassa. Siten saat samat sairaanhoitopalvelut kuin maassa vakituaisesti asuvat. Kortti käy Euroopan unionin alueella sekä lisäksi Norjassa, Islannissa, Sveitsissä ja Liechtensteinissa.

Ennen matkaa kannattaa selvittää, miten missäkin maassa tulee toimia. Lisätietoja saat internetissä

 www.kela.fi/sairaanauklomailla

Jos sinulla ei ole korttia mukana, voit hakea korvauksia myöhemmin Kelasta.

Lisäksi vakuutusyhtiöt myyvät matkavakuutuksia, jotka korvaavat hoitokuluja.

Lääkekorvaukset

Kela voi maksaa korvausta apteekista ostetuista lääkkeistä, jotka lääkäri tai sairaanhoitaja on määrännyt lääkemääräyksellä sairautesi hoitoon. Kela ei maksa korvausta kaikista lääkkeistä. Löydät internetistä tiedon korvattavista lääkkeistä.

 www.kela.fi/laakehaku

Yleensä saat korvauksen suoraan apteekissa, kun näytät Kela-korttia. Apteekki vähentää lääkkeen hinnasta Kelan korvauksen, ja maksat itse loppuosan hinnasta. Jos sinulla ei ole Kela-korttia mukana apteekissa, voit hakea korvausta Kelasta myös jälkikäteen.

Peruskorvaus lääkkeestä on 42 % ja 1.2.2013 alkaen 35 % lääkkeen viitehinnasta tai myyntihinnasta.

Viitehintajärjestelmä ja lääkkeen vaihtaminen halvempaan

Osa lääkkeistä kuuluu viitehintajärjestelmään. Näille lääkkeille on määrätty viitehintaryhmä ja viitehintajärjestelmä. Lääkkeen myyntihinta voi olla korkeampi kuin viitehintajärjestelmän. Kela maksaa korvauksen viitehinnasta.

Samassa viitehintaryhmässä on keskenään vaihtokelpoisia lääkkeitä. Voit vaihtaa reseptissäsi eli lääkemääräyksessäsi olevan lääkkeen apteekissa vastaavaan, mutta halvempaan lääkkeeseen. Apteekki ei saa vaihtaa lääkettä, jos lääkkeen määrääjä kieltää lääkkeen vaihtamisen.

Kun lääkkeellä ei ole viitehintaa, saat korvauksen myyntihinnasta.

Esimerkki

Lääkärin määräämä lääke maksaa 30 euroa. Lääke kuuluu viitehintaryhmään, jossa viitehintajärjestelmä on 10 euroa. Kela maksaa korvausta 42 % viitehinnasta eli 10 eurosta, ja korvaus on 4,20 euroa. 1.2.2013 alkaen korvaus on 35 % eli 3,50 euroa.

Jos et halua vaihtaa lääkettäsi halvempaan, maksat lääkkeestäsi 25,80 euroa (1.2.2013 alkaen 26,50 euroa).

Jos vaihdat lääkkeesi vastaavaan halvempaan, esimerkiksi 10 euroa maksavaan lääkkeeseen, maksat itse vain 5,80 euroa (1.2.2013 alkaen 6,50 euroa).

Erityiskorvaus

Joistakin lääkkeistä saat erityiskorvausta, joka on suurempi kuin peruskorvaus. Sitä saa tiettyjen vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon määrättyistä lääkkeistä. Oikeutta erityiskorvaukseen haetaan lääkärin kirjoittamalla B-lausunolla Kelasta.

Lääkekorvausta voi saada myös joistakin ravintovalmisteista. Yleensä korvausta ravintovalmisteista saa esimerkiksi maitoallergiaa tai imeytymishäiriötä sairastava henkilö. Oikeutta ravintovalmisteiden korvaukseen voit hakea Kelasta lääkärin kirjoittamalla B-lausunolla.

Suuret lääkekulut

Jos joudut ostamaan paljon lääkkeitä, voit saada lisäkorvausta lääkekuluihin. Lääkekulujen omavastuu on 670 euroa vuonna 2013. Kun korvatuista lääkkeistä maksamasi lääkekulut ylittävät tämän summan, Kela lähettää siitä sinulle ilmoituksen. Tämän jälkeen saat vuoden loppuun asti lisäkorvauksen lääkeostoksistasi, kun näytät Kelan lähettämän ilmoituksen apteekissa yhdessä Kela-korttisi kanssa.

Lisäkorvaus tarkoittaa, että maksat lääkkeestä vain 1,50 e, vaikka se olisi kalliimpi. Voit hakea lisäkorvausta Kelasta myös jälkikäteen.

Voit seurata sinulle vuoden aikana kertyneitä lääkekuluja internetissä.

 www.kela.fi/asiointi

Korvaukset yksityisestä sairaanhoidosta

Jos käyt lääkärissä yksityisellä lääkäriasemalla, Kela korvaa osan yksityislääkärin palkkiosta, hoidosta ja tutkimuksista. Saat korvauksen usein jo vastaanotolla suoraan, kun näytät Kela-korttisi.

Kela vahvistaa lääkärinpalkkioille ja tutkimuksille ja hoidoille korvauksen määrän suuruiset perusteet (taksat)

Näet taksat verkossa

 www.kela.fi/taksat

 Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204
ma-pe kello 8–18

Esimerkki

Matti kävi yksityisellä erikoislääkärillä ja maksoi palkkiota 48 euroa. Kelan vahvistettu taksa käynnistä on 12 euroa. Kela korvaa 12 euroa ja Matti maksaa itse loput eli $48 - 12 = 36$ euroa

Kela korvaa osan yksityisen lääkärin määräämistä tutkimuksista ja hoidoista, joita ovat esimerkiksi fysioterapia ja laboratoriotutkimukset.

Kela vahvistaa tutkimuksille ja hoidoille korvauksen määrän suuruiset korvausperusteet.

Kela ei maksa korvausta, jos haet yksityiseltä lääkäriltä lääkärintodistusta esimerkiksi ajokorttia, eläkettä tai oppilaitokseen pyrkimistä varten. Lääkärinlausuntojen korvaaminen kannattaa selvittää Kelasta.

Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204

Korvaukset yksityisestä hammashoidosta

Jos käyt yksityisen hammaslääkärin vastaanotolla, Kela maksaa korvausta suun ja hampaiden hoidosta. Kelan korvausta ei voi saada, jos käyt kunnan hammaslääkärillä. Kela ei yleensä myöskään korvaa esimerkiksi hammasproteeseihin liittyviä kuluja.

Kela korvaa osan yksityisen hammaslääkärin palkkioista. Kela vahvistaa hammaslääkärin palkkioille korvauksen määrän suuruiset korvausperusteet (taksat).

Kela maksaa korvausta myös yksityisen hammaslääkärin määräämistä hoidoista ja tutkimuksista. Korvausta maksetaan esimerkiksi suuhygienistin palkkioista. Yksityisen hammaslääkärin laskussa on usein esimerkiksi toimistokuluja, joita Kela ei korvaa.

Saat Kelan korvauksen usein jo vastaanotolla näyttämällä Kela-korttisi. Korvausta voit hakea Kelasta jälkikäteen, jos olet maksanut koko hinnan.

Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204

Korvauksia matkoista

Kela maksaa korvausta matkoista lääkäriin tai Kelan järjestämään kuntoutukseen.

Voit hakea Kelasta korvausta, kun olet matkustanut terveyskeskukseen, yksityiselle lääkärille, sairaalaan tai kuntoutuslaitokseen. Kela korvaa yleensä matkan lähimpään lääkäriin tai hoitopaikkaan. Sen sijaan Kela ei korvaa erillistä lääkkeiden hakumatkaa apteekkiin.

Kela maksaa korvausta yleensä halvimman matkustustavan mukaan, eli yleensä se tarkoittaa matkaa junalla tai bussilla. Jos joudut käyttämään omaa autoa, saat siitä kilometrikorvauksen, joka on 0,20 euroa kilometriltä.

Taksimatkat

Jos joudut käyttämään taksia, sinulla pitää olla hoitolaitoksen selvitys taksin käytön tarpeellisuudesta. Taksin käyttö voidaan korvata myös, jos julkisia liikenneyhteyksiä ei ole käytettävissä. Saat korvauksen usein jo taksissa, kun näytät Kela-kortin.

Useimmissa sairaanhoitopiireissä taksi pitää tilata keskitetystä tilausnumerosta, jotta matkakorvauksen voi saada jo taksissa.

Myös saattajan ja perheenjäsenen matkakuluja korvataan, jos hänen osallistumisensa hoitoon on tarpeellista.

Korvaus yöpymisestä

Jos joudut yöpymään matkallasi, voit saada Kelasta yöpymisrahaa. Se on enintään 20,18 euroa vuorokaudessa.

www.kela.fi/matkakorvaus

Matkojen omavastuu

Omavastuuosuus yhteen suuntaan tehdystä matkasta on 14,25 euroa vuonna 2013. Matkakorvaus maksetaan matkan omavastuun ylittävästä osuudesta. Jos matkakustannukset ovat vuodessa yli 242,25 euroa (vuonna 2013), Kela maksaa ylittävän osan kokonaan.

Voit seurata sinulle vuoden aikana kertyneitä matkakustannuksia internetissä.

www.kela.fi/asiointi

Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204

Sairauspäiväraha

Kela maksaa sairausajalta sairauspäivärahaa. Sairauspäivärahaa maksetaan yleensä sen jälkeen, kun olet ollut sairaana 10 päivää. Jos olet yrittäjä, voit saada sairauspäivärahaa jo aikaisemmin. Jos saat sairauslomasi ajalta palkkaa, Kela maksaa korvauksen työnantajallesi.

Kuka saa sairauspäivärahaa?

Voit saada sairauspäivärahaa, jos olet 16–67-vuotias eikä sairautesi takia kykene työhön.

Kuinka paljon saat sairauspäivärahaa?

Sairauspäivärahan määrä riippuu tuloista. Päiväraha lasketaan yleensä verotuksessa todettujen tulojen mukaan. Päivärahaa maksetaan yleensä 6 päivältä viikossa.

Voit arvioida sairauspäivärahasi suuruuden Kelan internetsivujen laskurilla.

 www.kela.fi/laskurit

 Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204
ma–pe kello 8–18

Työttömän päiväraha voidaan laskea myös työttömyysturvan määrästä.

Opintorahaa saava opiskelija voi sairastuessaan hakea sairauspäivärahaa.

Esimerkki

Jos ansiotulot ovat 2 500 e/kk, sairauspäiväraha on noin 70 e/pv eli noin 1 750 e/kk. Vähemmän ansaitsevilla päiväraha on pienempi ja enemmän ansaitsevilla suurempi.

Hae sairauspäivärahaa 2 kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta.

Kuinka kauan sairauspäivärahaa maksetaan?

Sairauspäivärahaa maksetaan enintään noin vuoden ajalle.

Jo sitä ennen ryhdytään selvittämään, olisiko kuntoutuksesta apua sairauden hoidossa. Jos työkyvyttömyys jatkuu, etkä voi palata töihin, selvitetään voitko jäädä työkyvyttömyyseläkkeelle.

Työkyvyttömyyseläke voi tarkoittaa kahta asiaa.

Sitä voi maksaa työeläkelaitos tai Kela.

Kela maksaa työkyvyttömyyseläkettä, jos et saa riittävää eläkettä työeläkelaitokselta.

Osasairauspäiväraha

Osasairauspäiväraha tukee työhön paluuta.

Osasairauspäivärahaa voi saada henkilö, joka oli ennen sairastumista kokoaikaisessa työssä, mutta palaa työhönsä sairauden takia osa-aikaisesti. Työajan pitää olla noin puolet aiemmasta työajasta. Työntekijä saa siltä ajalta osasairauspäivärahaa, joka on puolet sairauspäivärahasta.

Voit saada osasairauspäivärahaa sen jälkeen, kun olet ollut sairaana 10 päivää.

Osasairauspäivärahaa maksetaan enintään noin 3 kuukautta.

Osasairauspäivärahan hakuaika on 2 kuukautta .

Lisätietoja palvelunumerosta
020 692 204
ma–pe kello 8–18

Sairauspäiväraha, kuntoutus vai eläke?

Jos sairaus kestää pitkään, tulee mietittäväksi, mitä jatkossa voidaan tehdä. Olisiko apua kuntoutuksesta?

Kun olet saanut sairauspäivärahaa 60 arkipäivää, Kela selvittää tarvittaessa, voisiko kuntoutuksesta olla apua sairautesi.

Jos olet saanut sairauspäivärahaa 150 arkipäivää eli melkein 6 kuukautta, saat Kelasta kirjeen, jossa kerrotaan eri kuntoutusmahdollisuuksista.

Voit myös itse ottaa yhteyttä sinua hoitavaan lääkäriin, työterveyslääkäriin tai Kelaan, jos koet, että tarvitset kuntoutusta.

Päivärahaa 90 arkipäivää

Jos olet työntekijä, ja työkyvyttömyytesi on alkanut 1.6.2012 tai sen jälkeen, Kela pyytää sinua toimittamaan työterveyslääkärisi lausunnon jäljellä olevasta työkyvystäsi ja työssä jatkamismahdollisuuksista viimeistään silloin, kun sairauspäivärahaa on maksettu 90 arkipäivää.

Työkyvyttömyyseläke

Sairauspäivärahaa maksetaan yleensä enintään 300 arkipäivää.

Jos sairaudestasi tai vammastasi aiheutuva työkyvyttömyys jatkuu etkä voi saada sairauspäivärahaa, voit hakea työkyvyttömyyseläkettä. Sitä voi maksaa työeläkelaitos tai Kela tai molemmat.

Kelan työkyvyttömyyseläkettä maksetaan, jos et ole ollut työelämässä tai jos et saa riittävää eläkettä työeläkelaitokselta. Siihen, voitko saada työkyvyttömyyseläkettä, vaikuttaa sairauden tai vamman lisäksi myös ikä ja se, mitä työtä olet tehnyt ja millainen ammattikoulutus sinulla on.

Jos et pysty palaamaan töihin etkä myöskään saa eläkettä, ilmoittaudu työ- ja elinkeinotoimistoon työttömäksi työnhakijaksi viimeistään seuraavana päivänä sairauspäivärahan loppumisesta. Näin voit saada työttömyysajan päivärahaa toimeentulon turvaamiseksi, kun odotat päätöstä työkyvyttömyyseläkkeestäsi. Jos olet työttömyyskassan jäsen, hae ansiopäivärahaa omasta kassastasi.

Työterveyshuolto

Lain mukaan työnantajan pitää järjestää ennaltaehkäisevä työterveyshuolto kaikille työntekijöilleen. Työntekijän terveydentilaa ja työkykyä seurataan mm. terveystarkastuksissa. Tavoitteena on työntekijän työkyvyn säilyminen. Työnantaja voi tarjota työntekijöilleen myös sairaanhoitoa, korkeintaan yleislääkärin palveluita.

Saat tarkempaa tietoa työterveyshuoltosi palveluista omalta työnantajaltasi.

Työnantaja voi hakea Kelasta korvausta työterveyshuollon kustannuksiin.

Yrittäjän työterveyshuolto

Myös yksityinen yrittäjä voi järjestää itselleen työterveyshuollon. Se on kuitenkin aina vapaaehtoista.

Jos yrittäjällä on palveluksessaan työntekijöitä, hän on velvollinen järjestämään työterveyshuollon työntekijöilleen. Yrittäjä voi hakea Kelasta korvausta työterveyshuollon kustannuksiin.

Lisätietoja:

 www.kela.fi/tyoterveyshuolto

 puh.020 692 204

Kun lapsi sairastuu

Jos lapsi sairastuu ja tarvitsee lääkärin hoitoa, voit viedä hänet terveyskeskukseen tai yksityiselle lääkärille. Kela korvaa lapsen hoitoja, matkoja lääkäriin ja lääkkeitä samalla tavalla kuin aikuiselle.

Kun alle 10-vuotias lapsi sairastuu, voit jäädä hoitamaan häntä tilapäiselle hoitovapaalle. Se voi kestää enintään 4 työpäivää. Työnantajan ei tarvitse maksaa palkkaa tilapäisen hoitovapaan ajalta.

Erityishoitoraha

Jos hoidat sairasta tai vammaista, alle 16-vuotiasta lasta, voit hakea Kelasta erityishoitorahaa. Edellytyksenä on, että joudut olemaan poissa töistä lapsen sairaalahoidon takia. Erityishoitoraha lasketaan samalla tavalla kuin sairauspäiväraha.

Hakemukseen on liitettävä lääkärin lausunto, jossa sanotaan, että vanhemman osallistuminen lapsen hoitamiseen on tarpeellista.

Tukea kuntoutukseen

Kuntoutuksella pyritään parantamaan työkykyä ja toimintakykyä, jos ne ovat alentuneet. Kuntoutus opastaa myös terveelliseen elämäntapaan.

Kela järjestää kuntoutusta ja antaa tukea toimeentuloon kuntoutuksen aikana. Kelan järjestämä kuntoutus on yleensä maksutonta. Se tapahtuu Kelan valitsemassa kuntoutuslaitoksessa, tai sitä voi antaa Kelan valitsema palveluntuottaja.

Kelan lisäksi kuntoutusta järjestävät esimerkiksi terveyskeskukset ja sairaalat, työeläkelaitokset ja TE-toimistot. Kela ohjaa sinut muuhun kuntoutukseen, jos se ei kuulu Kelalle. Voit tiedustella lääkäriltä tai Kelasta, kenen järjestämää kuntoutusta voit hakea.

Lisätietoja 020 692 205

Kelan järjestämää kuntoutusta on

- ammatillinen kuntoutus
- kuntoutuspsykoterapia
- vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus
- harkinnanvarainen kuntoutus.

Löydät Kelan kuntoutuskurssit internetistä osoitteesta www.kela.fi/kuntoutuskurssit. Kuntoutuspalveluiden tuottajat löydät osoitteesta www.kela.fi/palveluntuottajahaku.

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutus on tarkoitettu työikäisille, joiden työkyky on heikentynyt sairauden vuoksi tai joita uhkaa työkyvyttömyys lähivuosina. Kuntoutuksen tavoitteena on edistää työssä jaksamista tai työhön palaamista esimerkiksi sairauden jälkeen. Kuntoutus voi myös auttaa nuoren pääsemistä työelämään.

Osana ammatillista kuntoutusta myönnetään myös apuvälineitä työssä tai opinnoissa selviytymiseen.

Kuntouttava psykoterapia

Jos sinulla on mielenterveyshäiriö, johon olet saanut diagnoosin ja asianmukaista hoitoa vähintään kolme kuukautta, voit hakea Kelalta kuntouttavaa psykoterapiaa. Sen edellytyksenä on psykiatrin lausunto, jossa todetaan, että tarvitset kuntouttavaa psykoterapiaa.

Vaikeavammaisen lääkinnällinen kuntoutus

Vaikeavammaisen lääkinnällinen kuntoutus on tarkoitettu alle 65-vuotiaalle vaikeavammaiselle henkilölle. Edellytys on, että hän saa korotettua tai ylintä vammaistukea. Kuntoutuksen tavoitteena on auttaa selviytymään itsenäisesti ja parantaa työ- tai toimintakykyä.

Harkinnanvarainen kuntoutus

Kela järjestää harkinnanvaraista kuntoutusta eduskunnan vuosittain myöntämällä rahamäärällä. Se voi olla esimerkiksi yksilöllisiä kuntoutusjaksoja tai -kursseja tai apuvälineitä työhön.

Miten pääset kuntoutukseen?

Voit hakea kuntoutukseen, jos koet, että työ- tai toimintakykysi on alentunut. Tarvitset aina myös lääkärintodistuksen kuntoutuksen tarpeesta.

Kun epäilet, että tarvitset kuntoutusta, ota yhteyttä ensin lääkäriin. Lääkäri tutkii, onko kuntoutuksesta apua, ja antaa asiasta lausunnon. Myös lääkäri voi ehdottaa kuntoutusta.

Lääkärinlausunnossa sanotaan, mikä sairaus tai vamma sinulla on ja mitä kuntoutusta lääkäri siihen suosittelee. Kun olet saanut lääkärinlausunnon, voit hakea kuntoutusta Kelasta. Kelassa harkitaan, voidaanko kuntoutusta myöntää.

Kuntoutusraha

Kuntoutusraha turvaa toimeentulosi kuntoutuksen aikana. Kuntoutusraha lasketaan tavallisesti samalla tavalla kuin sairauspäiväraha. Se määräytyy tulojen mukaan ja on verotettavaa tuloa. Voit arvioida oman kuntoutusrahasi määrän Kelan internetsivuilla osoitteesta www.kela.fi/laskurit.

Voit kysyä kuntoutusrahasta palvelunumerosta 020 692 205 ma–pe kello 8–18

Kuntoutusrahan omavastuu aika on yleensä 10 arkipäivää, jolloin kuntoutusrahaa ei makseta. Lyhyessä kuntoutuksessa omavastuu aika on yleensä yksi päivä. Omavastuu aikaa ei ole, jos olet juuri ennen kuntoutusta saanut sairauspäivärahaa, työttömyysetuutta, koulutustukea tai jos osallistut lapsesi kuntoutukseen. Kela korvaa myös kuntoutuksesta aiheutuneita matkakustannuksia.

Vammaisetuudet

Kela tukee vammaisten ja pitkäaikaisesti sairaiden henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja elämää.

Kelan vammaisetuuksia ovat

- alle 16-vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- eläkettä saavan hoitotuki
- ruokavaliokorvaus keliakiaa sairastaville
- vammaisten tulkkauspalvelut.

Vammaistuki lapselle

Alle 16-vuotiaan vammaistukea

voi saada pitkäaikaisesti sairas tai vammaisen lapsi.

Edellytys on, että vamma tai sairaus aiheuttaa perheelle vähintään puolen vuoden ajan erityistä rasitusta tai sitoo enemmän kuin terveen lapsen hoito.

Vammaistuki 16 vuotta täyttäneelle

Vammaistukea voi saada

16 vuotta täyttänyt vammaisen tai pitkäaikaisesti sairas henkilö, jonka toimintakyky on heikentynyt vähintään vuoden ajan.

Edellytys on, että vamma tai sairaus aiheuttaa haittaa, avuntarvetta tai ohjauksen ja valvonnan tarvetta tai erityisiä kustannuksia.

Vammaistuen laji ja määrä riippuvat vamman vakavuudesta.

Vammaistuen määrät ovat

- perusvammaistuki 92,31 e/kk
- korotettu vammaistuki 215,40 e/kk
- ylin vammaistuki 417,68 e/kk.

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuki on tarkoitettu eläkkeellä oleville, joiden toimintakyky on heikentynyt sairauden tai vamman takia vähintään vuoden ajan.

Hoitotuen määrät ovat

- perushoitotuki 61,83 e/kk
- korotettu hoitotuki 153,91 e/kk
- ylin hoitotuki 325,46 e/kk.

Ruokavaliokorvaus

16 vuotta täyttäneet henkilöt, jotka sairastavat keliakiaa, voivat saada korvausta gluteenittoman ruokavalion kustannuksiin.

Korvaus on 23,60 e/kk.

Vammaisten tulkkauspalvelut

Kela myöntää tulkkauspalveluja kuulo-, näkö- ja puhevammaisille. Lisätietoja vammaisten tulkkauspalvelusta

 www.kela.fi/vatu

Hakeminen ja maksaminen

Voit hakea Kelan sairauspäivärahaa ja kuntoutusrahaa internetissä.

www.kela.fi/asiointi

Voit hakea etuuksia myös hakulomakkeilla, joita saat internetistä.

www.kela.fi/lomakkeet

Saat hakulomakkeita myös Kelan toimistoista.

Toimita hakulomakkeet Kelan toimistoon.

- Tarkista hakuajat.
- Tarkista hakemuksesta, mitä liitteitä siinä pitää olla.
- Tarkista, millainen lääkärintodistus hakemukseen pitää liittää.
- Kysy lisätietoja Kelan palvelunumeroista.

Sairastaminen 020 692 204

Kuntoutus 020 692 205

Vammaistuet 020 692 211

Tukien maksaminen

Kun Kela on käsitellyt hakemuksesi, saat kotiin tukea koskevan päätöksen.

Päätökseen on merkitty tuen suuruus ja perustelut.

Saat päätöksen myös, jos se on kielteinen.

Kela maksaa tuet pankkitilillesi.

Kela palvelee

Verkossa

Voit hoitaa Kela-asioitasi helposti verkossa. Kelan verkkosivuilta saat tietoa. Voit laskea tukien määriä laskureilla. Kelan verkkosivut ovat osoitteessa **www.kela.fi**

Kelan asiointipalveluissa on turvallista hoitaa asioita verkossa. Asiointipalveluun kirjaudut omilla verkkopankkitunnuksillasi.

Kelan asiointipalvelussa voit

- hakea Kelan tukia
- lähettää liitteitä
- katsoa hakemuksesi käsittelytilanteen
- ilmoittaa muutoksista
- lakkauttaa tuen.

Kelan asiointipalvelut ovat osoitteessa

 www.kela.fi/asiointi

Puhelimessa

Sairastaminen 020 692 204
Kuntoutus 020 692 205
Vammaistuet 020 692 211

Kelan toimistot palvelevat kaikissa Kelan tukiin liittyvissä asioissa.

Lähimmän Kelan toimiston tai yhteispalvelupisteen osoitetiedot ovat verkossa

www.kela.fi/yhteystiedot

Osoitetiedot ja palvelunumerot ovat myös paikallisissa puhelinluetteloissa.

Ajanvarauksella

Voit varata ajan Kelan toimistoon tai puhelinneuvontaan. Varaa aika, jos elämässäsi on tapahtunut iso muutos tai asiasi on muuten monimutkainen.

Varaa aika osoitteessa

www.kela.fi/ajanvaraus

tai soita Kelan palvelunumeroon.

Jos tarvitset tulkkausapua, ota yhteys Kelaan tai katso lisätietoja osoitteesta

www.kela.fi/tulkkaus

Kelan työntekijät ovat vaitiolovelvollisia. He eivät saa puhua asiakkaiden asioista ulkopuolisille.

Yhteystietoja

Ilmoita muutoksista

Jos saat jotain Kelan tukea, muista ilmoittaa pikaisesti Kelaan, jos tilanteessasi tapahtuu muutoksia. Sellaisia tilanteita voivat olla asumisessa tai perhetilanteessa tai tuloissa tapahtuvat muutokset.

Takaisinperintä

Jos Kela maksaa tukea liikaa virheellisten tietojen takia, se joudutaan perimään sinulta takaisin.

www.kela.fi/takaisinperinta

Muutoksenhaku

Voit hakea muutosta Kelan päätökseen. Saat päätöksen mukana ohjeet muutoksen hakemiseksi. Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä:

Sairastaminen 020 692 204
Kuntoutus 020 692 205
Vammaistuet 020 692 211

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
Puhelin 0295 163 800
www.somla.fi

Jos sinulla on kysyttävää tuesta tai saamastasi päätöksestä, ota yhteyttä!

ma–pe kello 8–18

Asevelvollisen tuet _____ 020 692 200
Asumisen tuet _____ 020 692 201
Eläkeasiat _____ 020 692 202
Kela-kortti ja
EU-sairaanhoitokortti _____ 020 692 203
Kuntoutus _____ 020 692 205
Lapsiperheiden tuet _____ 020 692 206

Maasta- ja
maahanmuutto _____ 020 692 207
Omaisien kuoltua _____ 020 692 208
Opiskelijan tuet _____ 020 692 209
Sairastaminen _____ 020 692 204
Työttömyysajan tuet _____ 020 692 210
Vammaistuet _____ 020 692 211

Kelan esitteet

Esitteet painettuna ja verkossa www.kela.fi/muutkielet
suomeksi | på svenska | in English | Davvisámegiella
eesti keel | Русский

Koti ja perhe

Lapsiperheen etuudet ja asumisen tuet

Terveys ja kuntoutus

Sairauteen liittyvät korvaukset ja päivärahat,
kuntoutus ja vammaisetuudet

Opiskelu

Opiskelijan tuet ja asevelvollisen avustukset

Työttömyys

Työttömyysajan tuet

Eläkkeelle

Eläketurva, asumisen tuki ja hoitotuki

Muutto Suomeen tai Suomesta ulkomaille

Miten pääset Suomen sosiaaliturvaan
ja mitä tapahtuu kun muutat ulkomaille?

Esitteitä saa Kelan toimistoista ja yhteispalveluspisteistä.

